

2024Z07494

Vragen van het lid **Kostić** (PvdD) aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over *de noodzakelijke verbeteringen aan het statiegeldsysteem* (ingezonden 25 april 2024).

Vraag 1

Kent u de berichten «Slechts 50% van de blikjes weer ingezameld in 2023, politiek ingrijpen nodig»¹ en «Waakhond wil fors hoger statiegeld om inzameling vlot te trekken»²?

Vraag 2

Bent u ervan op de hoogte dat Verpact (de producentenorganisatie verantwoordelijk voor de inzameling van statiegeldverpakkingen) communiceert dat in 2023 71% van de plastic flessen en 65% van de blikjes zijn ingeleverd (voorlopige cijfers)?

Vraag 3

Bent u ervan op de hoogte dat uit de rapportage van Verpact zelf blijkt dat het inzamelcijfer van blikjes dat wordt gecommuniceerd (65%) een momentopname is en dat, als er wordt gekeken naar het gemiddelde percentage over 2023, slechts 50% van de blikjes weer werden ingeleverd?³

Vraag 4

Bent u het ermee eens dat Verpact aan *cherry picking* doet door cijfers te communiceren die hun prestaties beter doen lijken dan ze in werkelijkheid zijn? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u het ermee eens dat dit niet hoort bij de rol van uitvoeringsorganisatie, en dat deze objectief behoort te informeren over de voortgang?

¹ Fair Resource Foundation, 2 april 2024, «Slechts 50% van de blikjes weer ingezameld in 2023, politiek ingrijpen nodig,» <https://fairresourcefoundation.org/slechts-50-van-de-blikjes-weer-ingezameld/>

² Financieele Dagblad, 16 april 2024, «Waakhond wil fors hoger statiegeld om inzameling vlot te trekken,» <https://fd.nl/bedrijfsleven/1513740/waakhond-wil-fors-hoger-statiegeld-om-inzameling-vlot-te-trekken>

³ Verpact, 2 april 2024, «Stijgende lijn in inzamelpercentages statiegeldflessen en -blikjes zet door,» <https://www.verpact.nl/nl/actueel/persbericht-reactie-stijgende-lijn-inzamelpercentages-statiegeldflessen-en-blikjes-zet-door>

Vraag 5

Hoe gaat u in de toekomst *cherry picking* van cijfers over de voortgang van de inzamelpercentages door Verpact voorkomen?

Vraag 6

Wat is uw reactie op de inzamelpercentages (71% voor plastic flessen en 50% voor blikjes), gezien de wettelijke inzameldoelstelling negentig procent is?

Vraag 7

Wat is uw reactie erop dat in één jaar slechts 3% meer plastic flessen zijn ingeleverd (71% in 2023 ten opzichte van 68% in 2022)?

Vraag 8

Bent u het ermee eens dat «de stijgende lijn in inzamelpercentages» waar Verpact over communiceert slechts een zeer geringe stijging is die veel te kort schiet om aan de wet te voldoen?⁴ Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Bent u het ermee eens dat het opnieuw niet halen van de inzameldoelstelling voor plastic flessen (zoals blijkt uit de voorlopige cijfers) de zoveelste wanprestatie is van Verpact, voorheen Afvalfonds Verpakkingen, als het gaat om het halen van de wettelijke doelen en afspraken? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Wat gaat u doen om ervoor te zorgen dat Verpact zo snel mogelijk, en niet pas in 2026 zoals het er nu naar uitziet, aan de statiegeldwetgeving gaat voldoen?

Vraag 11

Wat is uw reactie erop dat de ILT eist dat producenten volgend jaar 50 euro-cent statiegeld moeten gaan heffen op grote en kleine plastic flessen om zo meer consumenten te verleiden hun lege flessen in te leveren?

Vraag 12

Bent u het ermee eens dat dit een goede ontwikkeling is, maar dat consumenten dan ook sneller bij veel meer innamepunten terecht moeten kunnen om hun statiegeldverpakkingen weer in te kunnen leveren, zodat het statiegeld ook daadwerkelijk weer terugkomt bij de consument en er niet nóg meer geld bij het bedrijfsleven blijft steken?⁵ Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Bent u het ermee eens dat ook in dit kader het tijdspad waarin Verpact tot 2026 de tijd neemt om meer innamepunten te realiseren, echt te lang duurt? Zo nee, waarom niet?

Vraag 14

Hoe gaat u ervoor zorgen dat het tijdspad van Verpact wordt versneld, zodat consumenten een stuk eerder makkelijker hun statiegeldverpakkingen weer kunnen inleveren?

Vraag 15

Bent u van plan om de eisen die de ILT aan Verpact stelt – zoals een hoger statiegeldbedrag, het veranderen van statiegeldlogo's op drankjes, het op tijd plaatsen van extra statiegeldautomaten en statiegeld stimuleren op sap- en zuivelflessen – ook vast te leggen in de statiegeldwetgeving die dit jaar wordt geëvalueerd? Zo nee, waarom niet?

Vraag 16

Wat is de tijdlijn voor de evaluatie van de statiegeldregelgeving?

⁴ Idem.

⁵ NOS, 2 april 2024, «Nederlanders lieten afgelopen jaren 374 miljoen aan statiegeld liggen,» <https://nos.nl/artikel/2515229-nederlanders-lieten-afgelopen-jaren-374-miljoen-aan-statiegeld-liggen>

Vraag 17

Welke maatschappelijke organisaties worden er betrokken bij de evaluatie van de statiegeldregelgeving? Op welke momenten worden deze organisaties hierbij betrokken?

Vraag 18

Wanneer wordt de evaluatie van de statiegeldregelgeving naar de Kamer gestuurd?

Vraag 19

Wordt er op basis van de evaluatie vervolgens ook een daadwerkelijke wijziging van de statiegeldregelgeving (Besluit beheer verpakkingen) voorbereid en naar de Kamer gestuurd? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Vraag 20

Kunt u verklaren waarom in de huidige statiegeldregelgeving statiegeld op flesjes is beperkt tot «water of frisdrank in een kunststof fles»⁶, terwijl statiegeld op blikjes geldt voor alle «drank in een metalen verpakking»⁷? Waarom is dit verschil gemaakt?

Vraag 21

Waarom is in de regelgeving voor kunststofflessen er niet ook voor gekozen om «drank» op te nemen, in plaats van «water of frisdrank»?

Vraag 22

Bent u van plan om in nieuwe statiegeldregelgeving op te nemen dat statiegeld geldt voor alle drank in zowel metalen als kunststof-drankverpakkingen? Zo nee, waarom niet?

⁶ Besluit beheer verpakkingen 2014, artikel 12: «De producent of importeur die water of frisdrank in een kunststof fles met een inhoud van 3 liter of minder in Nederland in de handel brengt, brengt op die fles statiegeld in rekening.»

⁷ Besluit beheer verpakkingen 2014, artikel 13: «De producent of importeur die drank in een metalen drankverpakking met een inhoud van 3 liter of minder in Nederland in de handel brengt, brengt op die drankverpakking statiegeld in rekening.»